

HØRING - ENDRINGER I FORSKRIFT OM FORRENTNING OG TILBAKEBETALING AV UTDANNINGSLÅN OG TAP AV RETTIGHETER 2007

TREDJE DEL Ettergivelse av utdanningslån i 2006 for låntakere som er bosatt i og utøver et yrke i Finnmark og utvalgte kommuner i andre fylker (regionen)

Til § 19-2 andre ledd

I § 19-2 fremgår vilkårene for å regnes som bosatt i regionen som omfattes av Finnmarksordningen. Etter paragrafens annet ledd kan det gjøres unntak fra kravet om formelt, folkeregistrert bosted i hele opptjeningsperioden dersom låntakeren faktisk har vært bosatt og yrkesaktiv i regionen. Etter Lånekassens tidligere praksis har slike unntak bare blitt gjort i saker der låntakeren av forskjellige årsaker ikke har hatt anledning til å folkeregistrere seg i regionen i en periode, for eksempel fordi låntakeren har hatt en ikke godkjent bolig. Det er ønskelig å opprettholde en streng praksis her, og det foreslås derfor at det presiseres i forskriften at unntak bare kan gjøres i særlige tilfeller.

Forslag til ny forskriftstekst:

§ 19-2 Vilkår for "bosatt"

Med bosatt menes låntaker som har hatt både faktisk og formelt, folkeregistrert bosted. Dersom det er dokumentert at låntakeren faktisk har vært bosatt og yrkesaktiv i regionen, kan Lånekassen i særlige tilfeller vurdere ettergivelse selv om låntakeren ikke har hatt folkeregistrert adresse i regionen i hele opptjeningsperioden.

Til § 19-3 bokstav d

I § 19-3 er ett av vilkårene for å bli regnet som yrkesaktiv i regionen, at låntakeren har arbeid tilsvarende minst 50 prosent av full stilling. For låntakere som har studiepermisjon, er kravet for å bli regnet som yrkesaktiv at låntakeren har permisjon med lønn eller stipend tilsvarende full stilling. Dette kravet ble ikke redusert da kravet til arbeid i regionen i 2006 ble redusert til minst halv stilling. For å få bedre samsvar i denne bestemmelsen vil det være hensiktsmessig å endre § 19-3 bokstav d slik at låntakere med permisjon med lønn tilsvarende halv stilling eller mer kan komme inn under ordningen.

Forslag til ny forskriftstekst:

§ 19-3 Definisjon av "yrkesaktiv"

Som yrkesaktiv regnes:

- låntaker som har arbeid tilsvarende minst 50 prosent av fulltidsarbeid
- låntaker som har fulltidsarbeid i minst seks måneder, og som er registrert som arbeidssøker til fulltidsarbeid i resten av opptjeningsperioden
- låntaker som har omsorg for barn under ti år, eller har særlig tyngende omsorgsplikter i den nærmeste familien
- låntakere som har studiepermisjon med lønn eller stipend tilsvarende minst 50 prosent av full stilling, der lønnen blir utbetalt fra en arbeidsgiver i regionen.

Bosatt i regionen som er tilsatt i transportsektoren, på skip, oljeletingsfartøy eller faste installasjoner på kontinentalsokkelen, regnes som yrkesaktive i regionen når de er skattepliktige der.

FEMTE DEL Misligholdte lån som er permanent overført til Statens innkrevingsentral i 2007

Kapittel 30. Lån som er permanent overført til Statens innkrevingsentral og gjeldsordning

Utdanningsgjeld som er grovt og vedvarende misligholdt blir overført på permanent basis til Statens innkrevingsentral (SI) for innkreving. Ved permanent overføring til SI mister låntakeren i all hovedsak sine rettigheter etter regelverket om utdanningsstøtte.

Det foreslås ganske omfattende tekniske endringer i kapittel 30, 31 og 32 som omhandler innkreving av permanent overførte lån, og som forvaltes av SI.

Det foreslås at kapittel 30 og 31 slås sammen til ett nytt kapittel 30 som omhandler gjeldsordning. Forslaget innebærer at det etableres to paragrafer i nytt kapittel 30. En paragraf som regulerer gjeldsordning etter gjeldsordningsloven og en paragraf som regulerer utenomrettslig gjeldsordning. En slik oppbygging vil være i samsvar med kapittel 8 i forskriftens første del og vil således gi større samsvar i regelverket.

Departementet foreslår også at forhold som er regulert i gjeldsordningsloven ikke reguleres i forskriften da dette ikke anses som nødvendig. Dette medfører at forhold som er regulert i dagens forskrift §§ 30-2 til 30-4 og 31-4 foreslås tatt ut.

I forhold til dagens § 31-2 foreslås det at første setning fjernes da SI behandler forespørselen om utenrettslig gjeldsordning selv om det ikke er grunnlagt. Samtidig foreslår departementet å endre ordlyden i dagens § 31-2 slik at den samsvarer med forskriftens første del § 9-1 første ledd andre setning. Forslaget er også en presisering av at innsendte opplysninger må være dokumenterte, og innebærer ikke en realitetsendring.

Det ble gjort omfattende tekniske endringer i reglene for tilbakebetaling i fjorårets forskriftsrevisjon, men dette gjaldt ikke de kapitlene som forvaltes av SI. Det er ønskelig med bedre samsvar i hele forskriften.

I tillegg foreslås det noen mindre språklige endringer ved at lån konsekvent blir omtalt som gjeld, der det også er snakk om påløpte renter og omkostninger.

Forslag til ny forskriftstekst:

Kapittel 30 Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingsentral og gjeldsordninger

§ 30-1 Gjeldsordning etter gjeldsordningsloven

Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingsentral, er omfattet av vilkårene i lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven). Utdanningsgjeld skal behandles på linje med annen gjeld som har tilsvarende sikringsgrad.

§ 30-2 Utenrettslig gjeldsordning (tidligere §§ 31-1 og 31-2)

Når Lånekassen har overført utdanningsgjeld permanent til Statens innkrevingssentral, kan denne delta i gjeldsordninger utenfor gjeldsordningsloven, jf. lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven), § 14.

En forespørsel om utenrettslig gjeldsordning utenfor gjeldsordningsloven skal inneholde dokumenterte opplysninger om inntekten, formuen, gjelden, antall barn og levekostnadene til skyldneren. Forespørselen skal også inneholde tilsvarende dokumenterte opplysninger om ektefellen eller samboer og annet som kan være av betydning i saken.

Reglene i gjeldsordningsloven gjelder som utfyllende regelverk.

Kapittel 32 Betalingsvilkår for lån som er overført permanent til Statens innkrevingssentral

Til § 32-4

Departementet foreslår endring i ordlyden i § 32-4 (i nytt forslag § 31-4) som gjelder Statens innkrevingssentrals myndighetsutøvelse.

Forslag til ny forskriftstekst:

§ 31-4. Statens innkrevingssentrals myndighetsutøvelse

Statens innkrevingssentral er kreditor for utdanningslån som er permanent overført fra Statens lånekasse for utdanning.

Krav om tilbakebetaling av utdanningslån er tvangsgrunnlag for utlegg. Statens innkrevingssentral kan som sarnamsmann avholde utleggsforretning etter reglene i tvangsfullbyrdsloven. Statens innkrevingssentral kan også sende begjæring om utlegg til alminnelig namsmann.

Til § 32-5

Dagens § 32-5 som gjelder ettergivelse ved manglende betalingsevne kan fremstå som noe uklar. Det foreslås å fjerne eksempelet som er tatt inn i bestemmelsen og i stedet presisere hva som menes med manglende betalingsevne. SI opplever at skyldnere blander bestemmelsen sammen med § 15-1 i forskriftens annen del.

Det foreslås også at det tas inn et vilkår om at ettergivelse ikke innvilges dersom det kan virke støtende. Formålet med denne tilføyelsen er å klargjøre at selv om de økonomiske vilkårene for ettergivelse er oppfylt, kan det foreligge forhold som tilsier at det er støtende at ettergivelse innvilges. Dette vil tilsvare vilkåret i forskriftens § 9-1 om ettergivelse av gjeld og gjeldsordningsloven § 5-4 første ledd bokstav a, jf. § 1-4. Etter sammenslåing av kapittel 30 og 31 blir dagens § 32-5 ny § 31-5.

Forslag til ny forskriftstekst:

§ 31-5. Ettergivelse ved manglende betalingsevne

Statens innkrevingssentral kan ettergi lån, renter og omkostninger dersom det foreligger manglende betalingsevne. Med manglende betalingsevne menes at betalingsevnene er varig sterkt nedsatt. Låntakeren vil ikke kunne få ettergivelse dersom det vil virke støtende.